

rzdí ár: Vidéken egy óra 40 lei.
 Magyaradon: egy óra 30 lei.

Főszerkesztő:

HEGEDÜS NÁNDOR

Felelős szerkesztő:

MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

szország érdekeire figyelmeztette a trónörökös a diákokat

az egyetemi aulájában felsorakozott a román és magyar egyházak képviselői a trónörökös fogadtatására. Az első egyházat Iván püspök, a görögkatolikus Deanú esperes, a római katolikus egyházat Hirschler József prelátus, az evangélikus Andrásházai András kanonok, a református egyházat Károly püspök, az unitáriusokat József püspök képviselte. A királyt Iván görög keleti püspök üdvözölt az egyházak nevében, az egyetemi tanácsot pedig Jakobovits rektor üdvözölte beszédet. Az üdvözlések között a trónörökös hosszasan válaszolt és megígérte, hogy az egyetemi ifjúság érdekében állandóan gondolkodik a jövő érdekében. A tapsal fogadott beszédében az egyetemi ifjúság elnöke ígérte, hogy a király rendelkezéseiben mindenben engedelmeskedni fognak a tanácsnak. Az üdvözlések után a királyi körkép tartott.

Ezután a trónörökös a Szent Ferenc-zárdát látogatta meg, ahol Trefan Leonard rendfőnök üdvözlő beszéde után a trónörökös megtekintette a rendház nevezetességeit, majd a rend tagjainak kérésére azokkal együtt lefényképeztette magát.

A kolozsvári egyetemi diákok mozgalmá az utóbbi napokban erősödött. Tegnap a rendőrség tudomására jutott, hogy csernovitzi, bukaresti és jassii kiküldöttek érkeznek Kolozsvárra. A rendőrség a delegátusokat a vasutnál várta és becsületszavukat vette, hogy a diákgyűlés megtartásáig semmiféle propagandát nem fejtenek ki.

Szombaton este mintegy 4—5 száz főnyi diákcsoport megjelent az egyetem aulájában és gyűlést akart tartani, azonban Popovits rendőrprefektus kiűrtette az aulát. A diákok este 10 órakor Jakobovits rektor sétatéri lakása elé vonultak, ahol sipokkal felszerelve tüntettek a rektor ellen. A rendőrség a Petru-Mayor diákegyesületeknek engedélyt adott arra, hogy hétfőn este ülést tartson.

a Ruhr-vidéken véget nem ér a passzív ellenállás. Ezt a követelést pedig egyetlen német párt — a szociáldemokratákat is beleértve — sem hajlandó teljesíteni. A Ruhr-vidéken maga az érintett lakosság viselkedik passzíve, magatartásának pedig megváltoztathatlan, mély okai vannak. Ilyen formán

a francia-német kiegyenlítő tárgyalásokat már ma megheiusultaknak lehet tekinteni.

Németország egyébként hír szerint képtelen 20 milliárd aranymárkánál nagyobb kárpótlást följánlani, mely összeget francia részről nevetségesen elégtelenek tartanak.

A német javaslat sorsa elé tehát a legnagyobb pesszimizmussal lehet tekinteni.

Bethlen magyar miniszterelnök és Kállay magyar pénzügyminiszter ma délután elutaztak. Bucsúztatásukra a pályaudvaron megjelentek a budapesti diplomáciai kar, a kormány tagjai, számos képviselő és újságíró.

Nem egészen elfogulatlan forrásból a jóvátételi kérdés intézésére külföldre utazó politikusok útját előre is eredménytelennek ítélik s azt állítják, hogy Olasz és Franciaország delegátusai meglehetősen elenséges hangon beszélnek a magyar jóvátételi kötelezettségről.

Budapesti jelentés szerint Bethlen magyar miniszterelnök és a pénzügyminiszter vasárnap délután a Bécs-München-Bázelon keresztül Párisba utaztak.

A nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén Kiss Menyhért képviselőnek a honvédelmi miniszterhez intézett interpellációja keltett feltűnést. Az interpelláló leszögezi, hogy a nemzeti hadseregből, amelyben pedig csak jó magyar embernek volna helye, nem tudták teljesen kiölni a régi schwarzgelb, sőt magyar nemzetellenes szellemet. Elmondja, hogy Debrecenben október hatodikán katonatisztek Kossuth Lajos képet leakasztották a falról és a Gotterhaltet énekeltek.

Egész csomó katonatisztet tudna megnevezni, akik ma is csak németül beszélnek és akik tüntetőleg jelentik ki, hogy a Himnusz előtt nem tisztelegnek. A nemzet ezt a gyalázatos helyzetet nem tűrheti a hadseregben és kéri a minisztert, aki ezért felelős, hogy adjon teljes elégtételt.

Belitska Sándor honvédelmi miniszter a legnagyobb kételkedéssel és hitetlenséggel fogadja a képviselő panaszát és azt kéri, hogy konkrét adatokat hozzon tudomására. Megigéri, hogy a legpártatlabb, de a legszigorubb vizsgálatot is meg fogja indítani. Végül kijelenti, hogy az impressziója az, hogy az egész interpelláció az ő személye ellen irányul.

A magyar parlament kupolacsarnokában tegnap ünnepelték idősebb Andrássy Gyula gróf születésének századik évfordulóját. Az ünnepélyen megjelentek József

ól jelentik: A Narodny Listi nap és ma újból megtiltották a hajón érkező magyar állampolgároknak Csehszlovákiába való utazását. Az összes utasok arra kényszerítettek, hogy visszautazzanak. A lap szerint az ott tartózkodó magyar állampolgárok sorát, huszonnégy óráig hajtotta ki az ország, és utasították.

...a Lidu vezércikkében a követ-
...a;
...arországnak a szomszéd álla-
...ló nyugodt együttműködés elő-
...tinnál is inkább teljesítenie kell,
...szterei most a nyugati államok-

ba utaznak, hogy az ententenál a reparáció kérdéséről tárgyaljanak és bizonyos könnyítéseket érjenek el. Azonkívül hitelt is kívánnak, mellyel a magyar koronát alátámasszák és az ország ujjaépítését lehetővé tegyék. Az entente azonban nem fog Magyarországnak sem könnyítéseket tenni, sem hitelt adni mindaddig, amig nincsen garanciája, hogy Magyarországon rend és nyugalom lesz és amig az állam élen olyan kormány áll, mely a szomszéd államokkal vagy nem akar békés viszonyt, vagy pedig nem elég erélyes, hogy a béke belső megzavarói ellen fellépjen."

Meghíusult a francia-német tárgyalás

incia haditörvényszék tegnap
Falk boni polgármester felett
alk ellen az volt a vád, hogy a
hiszen informálta. A polgármes-
tör évi börtönre és ötmillió márka
ésre ítélték.

minchényi kormány rendeletet hozott, amelyben betiltja a május 1-re tartó elvonulásokat és gyűléseket.

...henben a helyzet nagyon feszült.

reklám bántalmazása óta Hitler
vele gyűléseken fegyveresen jelen-

asánap estétől kezdve kedd

reggelig a bajor nemzeti szocialisták riadó készültségeket tartanak kéznél, hogy a május elsejei tüntetéseket megakadályozzák.

A bajor kérdésen kívül nyugtalanságot okoz német politikai körökben a francia-német helyzet fokozatos kiélesbedése. Hir szerint.

Poincaré kormánya távol áll attól a szándéktól, hogy Németországgal békés tárgyalásokat folytasson. Feltétele az abszolút megadás Németország részéről.

A francia kormány mindaddig el fog nézni minden német javaslat fölött, míg

főherceg, Augusztá és Izabella főhercegnők. A kormány képviselőiben Daruváry, Rakovszky és Belicska miniszterek voltak jelen, úgyszintén a közélet és társadalom számos előkelősége. Apponyi nagyszónoka után az egybegyűltek Andrássy lovasszobrához volnultak. Az első koszorút a szobor elé Horthy kormányzó nevében Daruváry tette le.

A mai munkaszünet

A munkásság vezetőinek kommunikációjából arról értesült a közönség, hogy ma, május elsején munkaszünet lesz. Május elseje munkaszünet, de nem hivatalos ünnep. A város rendőrprefektusa a következőkben adja tudtára véleményét a holnapi munkaszünetről:

— Nem lehet céltudatosan bárkit meggyőződéssel meggyőzni. Miután azonban a törvényben május elseje nincs munkaszüneti napnak feltüntetve, szükségesnek tartom kijelenteni, hogy ma, május elsején minden üzem, üzlet, gyár és vállalat és minden munkás, tisztviselő dolgozhat. De senki sem kötelezhető arra, hogy május elsején dolgozzék. Mindenki meggyőződése szerint cselekszik. Utcai felvonulások, jelvények használata, tüntetések azonban szigorúan tiltva vannak.

Új rendszer a lakáshivatalnál

A lakáshivatal fölöttes fóruma nem a törvényszék, hanem a prefektus

Ma Peter Julian prefektus a következő értesítést adta ki a lapoknak:

„A belügyminiszter ur f. évi április hó 14-én kelt 28.988. számú rendelete értelmében a lakáshivatal továbbra is folytatni fogja működését, miért is kérjük a t. háztulajdonosokat, hogy minden egyes esetben engedjék a lakáshivatal közegeinek, hogy a lakásokat ellenőrizzék. Hogyha a háztulajdonosok ezt visszautasítják, akkor ezt saját kárukra teszik, mivelhogy akkor a lakáshivatali ellenőrök helytelen, vagyis a helyzetnek nem megfelelő jelentéseket fognak adni és ennek következtében megnehezítik a munkálatok helyes menetét.

Peter, s. k.,
közigazgatási vezérfelügyelő,
prefektus.

A lakáshivatal további munkájáról a prefektus a következőket mondotta munkatársainak:

— A lakáshivatal május 6-tól kezdve új formában fog működni. Ma magamhoz hívtam Fildán lakáshivatali elnököt és Anghelescu bírót, a lakásbizottság elnökét és azoknak kiadtam tanulmányozásra az új lakbérleti törvényt és annak végrehajtási utasítását.

— Ez a törvény május 6-án lép életbe és az új rend szerint akkor kezd dolgozni a lakásbizottság. A vezetők ugyanazok maradnak. A rendszer annyiban változik, hogy a felelősségi fórum nem a törvényszék, hanem a prefektura. Természetesen minden felelősséget — a döntés meghozása előtt —

alaposan tanulmányozni fogok. Az új lakbérleti törvény sokat változtat az eddigi rendszeren és sokkal gyorsabbá és egyszerűbbé teszi a lakáshivatalok adminisztrációját.

Szent László emlékűnepe

Nagyvárad római katolikusai vasárnap tartották Szent László egyházi ünnepét. A székesegyházban több ezer hívő jelent meg az istentiszteleten, amelyen Bjelek Imre püspök celebrált. Schriffert Béla dr. kanonok emelkedett ünnepi beszédében méltatta Szent László erényeit. A mise végeztével körüldörözték Szent László hermáját, amelyet négy kispap vitt az áhítatos közönség között. A menetben résztvettek a premontrai rend tagjai, ezuttal már tanítványaik nélkül.

Délután 5 órakor a Kath. Kör Szent László-teremben kezdődött az emlékűnnep második része. A Kath. Kör férfikara ősi Szent László-énekekkel nyitotta meg az ünnepélyt. Az énekkart Laszlik Ernő karmester vezette. Fischei Ervin művészi zongorajátéka következett, Chopin Impromptu-jét és Szendy Árpád Magyar aforizmáit adta elő nagy tetszés és hatás mellett. Kocsán János tartotta az ünnepi beszédet. Szent Lászlót mint békeszerető és békeszerető királyt mutatva be, aki a konszolidáció útját egyengette s erényei és jósga által úgy megnyerte népének szeretetét, hogy ma is glóriás tisztelettel veszi körül. A mély hatást keltett beszéd után Kovács Dzsó operaénekes Bánáss László művészi kíséretével Schubert-dalokat adott elő frenetikus tetszés mellett s végezetül a férfikar a közönséggel együtt elénekelte a pápai himnuszt.

Ankét a koldus-ügy rendezése érdekében

Dologházat állít fel az állam

A kormánytól leirat érkezett a városi tanácshoz, mely tudtul adja, hogy a koldus- és csavargási törvény Bukarestben és Ilfov megyében már életbe lépett és az ország minden városában, helységében életbe léptetendő. A törvény intézkedései kapcsán, a kormány megkérdezi, hogy van-e a város tulajdonában olyan épület, amely alkalmas egy dologház céljaira. Amennyiben nincs, a leirat szerint, az állam kész épületet venni, hogy munkáltató telepet létesítsen s a koldus- és a csavargó-kérdést, amennyire lehetséges, meghatározott keretek közé szorítsa.

A koldus-ügy elintézése érdekében az érdekelt hatóságok bevonásával tegnap délelőtt városházi ankét volt, amelyen résztvettek dr. Fédér Ottó népjóléti tanácsos, dr. Cosma tisztiorvos, Popa Mihály előjáró, Horváth József rendőrkapitány, a kihágási ügyosztály vezetője és Jónás Demeter gazdasági tanácsos. A bizottság hosszabb purparlé után abban állapodott meg, hogy megbizsa a gazdasági tanácsost egy megfelelő épület felkutatására, melyet az államnak megvételre fognak javasolni.

A rendőrség viszont, hogy megszüntesse a koldus-inváziót, állandó koldus-razziákat rendez s csak azok maradhatnak a város falai között, akik helyi illetékesek, vagy

tíz-tizenöt éve Nagyváradon tartózkodnak. Felvetették egy megváltási összeget, melyet a város pénztárába oly módon fizetnének be, akik egyszerre korra mentesíteni akarják magukat az önkéntes adónak a lerovására cselekvéstől. A város az ilyen lakásokat táblával látná el.

Hogy a kormány és a kormány elői alapján a város is komolyan foglalkozzon a koldus-kérdéssel, öröndetesen jelenség. Tényleg tarthatatlan állapotok kodik ezen a téren s a nyomor kiterjedt belváros utcáin. Azt, hogy felhümpölygő áradatot visszafordítsa a periferiák fertőibe, korántsem intézkedést. Bana harcosok, elreml emberek, akik testük épégét, egyenüket áldozták fel országuk nemcsak részvétet, de kegyet is nek. A rokkantak védelme, úgy hogy már eleve is elhatároltassék szerencsétlenekkel együtt, akik ngyuk, testi hibájuk, betegségük miatt családok elűzöttségébe szorúlnak, a és dologtalan munkakerülő hadát, nál az emberi részvét is segítség emezeknél, az utóbbiaknál helyes rendőrszigor, mint alkalmas eszköz megtisztítására.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

(Sas passag)

Kedd, szerda, csütörtök

Légy a feleségem

Bűbárat 5 felvonásban

Max Linder a főszerepben

Ezt megelőzi:

Gaumont szer

Móric idili

vigjáték.

ANGOL DIVAT SZÖVETKÖZSÉG
GEINK MEGÉRKEZTEK
OLCSÓ ÉS SZOLID KISZOLG
HÁVAS ÉS GRÜN
POSZTÓ ÉS BÉLÉSÁRU KERES
STR. JOSIF VULCAN (NAGY SÁNDOR)

Az Angol Osztrák Bank Nagyváradai Fil
deviza átutalásokra autoriz
Mindennemű banktranszaktio
deviza átutalásokat a legelő
eszközöl. Idegen pénzeket v
Deviza osztály telefonszámai:
Nagyvárad 700, 15-50, 15-52.

Ertesítjük a helybeli és vidéki tisztelt vevőközönséget, hogy a

RENAISSANCE S. A.

Áruházban Rákóczi-ut 2. sz. Bazar-épület

megkezdődött a szezon első **olcsó eladása** az összes női és férfi divatcikkekből melyek szállított árban. Mindenkinek saját érdeke **olcsóságunkról** meggyőződni és raktárunkat megtölteni.

Cherciu nem tud az iparfelügyelőség felosztásáról

Megírtuk, hogy az igazságügyi miniszter a nagyváradai iparfelügyelőséget felzlata és a szomszédos iparfelügyelőségek közt osztotta fel, Cherciu János iparfelügyelőt pedig áthelyezte Temesvárra. Cherciu János iparfelügyelő e hirre a következőket jelenti ki:

Az iparfelügyelőség nem tartozik a megyei prefektúra hatáskörébe, az az iparügyi minisztériumból az iparügyi főfelügyelőség útján kapja az értesítéseket. Én tudom tehát, hogy kerülhetett volna az iparfelügyelőség felosztásáról szóló nyilatkozat a prefektúrára, mikor ez nem tartozik oda. Én sem áthelyezésemről sem a felügyelőség felosztásáról nem tudok semmi sem is kaptam értesítést.

Cherciu János iparfelügyelő nyilatkozta csak az a megjegyzésünk, hogy az iparfelügyelőség felosztásáról szóló nyilatkozat nem érkezett a prefektúrához, sőt hogy ezt nem is írtuk, hanem Peter János prefektus bukaresti tartózkodása miatt értesült a nagyváradai iparfelügyelőség felosztásáról és Cherciu iparfelügyelő közléséről és így ezt az értesítést természetesen teljesen autentikusnak fogadjunk.

rová nem jut be a tavasz...

z elmekórház szerencsétlenjei

A nagyváradai kórházak betegei közt — mint tudvalevő — Márkus Bernát kedő és egy lelkes áldozatkész csom minden vasárnap ételt osztanak a betegek között. Az elmúlt vasárnap elmekórház került sorba, ahol Márkus árt felesége, Rácz János hentes, Ficz György, Killner Géza osztottak ki a háromszázötven betegnek.

A „Nagyvárad“ már több ízben felhívta az illetékes hatóságok figyelmét a lehetetlen állapotra, amely különösen a legszerencsétlenebb párokra, az az betegek nehezedik. Nincs ruhájuk, sőt félig meztelenül csuszka a szobáikban, elesoványodva úgy, hogy valósággal elcsúsznak előtűnk egy filmen látott betegek kerti.

Minden ékes írás kevés lenne ama almas állapot leírására, amely az elmekórházban uralkodik. A közönség nem hiszheti az állam kórházainak betegeit. Minden héten ki is visznek enni, ki fogja felruházni őket, mert mezőre csak nem szaladgálhatnak az elmekórház kertjében.

Minden beteg egy negyedkiló barna kenyert, kolbászt, makarónit turóval és süteményeket kapott. Minden beteg kapta, sőt marakodtak, kapdosták ki a kezükből, csak egy beteg nem: az os császárnak nevezi magát, a beteg, ápolók is így nevezik a szerencsétlen földmivest. Sétapálcáján a császári székességek.

— Nem kell enni, — mondja — vagyok éhes. Azt üzenem hű fiaimnak a németeknek, hogy nemsokára kiérkelek.

— Miért van itt? — kérdezzük.

— A fene látott még ilyen bolondokat, ahol az ellenségeim kivánságára kerültek. Még szerencse, hogy sokan nem tudnak az én szomorú sorsomról.

Füredi az egyik adakozótól szokott ételt elfogadni valami enni valót. A többi percek alatt behamzsolják és tépik a másik kezéből.

Ott találunk az idősebb urat, akit polgári pályáján ért utol a végzet, egyik acai kereskedő üzletvezetőjét, három

ősi bihari magyar család szerencsétlen gyermekét. Mind ruha nélkül, sebes testtel.

A tegnapi kiosztáshoz a következők járultak hozzá pénzzel: dr Adorján Emil minden hónapban 500 leit bocsájtott az elmekórház élelmezésére, Márkus Bernát 500 leit szerzett egy lovagias ügy elintézéséből kifolyólag, a neológ izr. hitközség is nagyobb összeget helyezett kilátásba.

Es mind kevés, a borzasztó nyomor, szenvedés, ami ott kint van, az leírhatatlan. A kormány meg — ugylátszik — teljesen megelégedett a nagyváradai elmekórház háromszázötven betegéről.

Megmarad a nagyváradai tankerület

A premontrei rendház rekvirálásának ügye

Tegnap érkezett vissza Bukarestből Gocan Simon dr tankerületi főigazgató, aki a közoktatásügyi minisztériumban megtartott értekezleten vett részt.

— A minisztérium decentralizációjáról volt tárgyalás, — mondotta Gocan dr tudósítónknak — amely májusban lép életbe. Az országot 16 tankerületre osztják fel, ebből magára Erdélyre 5 kerület esik. Ide tartoznak az összes iskolák s számvevőseget kapnak. A főigazgatóságok vezetője az inspektor sef lesz, melléjük beosztva 2 központi iskolai inspektor, egy regábeli, egy erdélyi, egy magyar, egy a román középiskolák ellenőrzésére, kettő az elemi iskolákhoz és pedig egy regábeli, egy erdélyi inspektor. Az inspektorokat már kirendelték, egyelőre végleges döntés nincs, csak akkor véglegesítik őket, ha a törvényt megszavazták, ami május 16 án kerül a parlament elé az iskola-reform keretében.

Erdélyi inspektor sefek lesznek: Kolozsvár: Ionescu Bujor, Temesvár Petrovici Gh, Nagyvárad: dr Gocan Simon, Brassó: Blaga Miklós, Nagyszeben: Bratu Ioa.

Megkérdeztük a főigazgatót, hogy a premontrei gimnázium ügye hogy áll?

— Még véglegesen nem oldották meg a gimnázium kérdését, addig a rekvirálást felfüggesztette a miniszter, míg a kérdés rendezve nincs, addig az épület a rendház birtokában marad. Beszéltem egyébként a referenssel, Popa Lisianuval, aki most készíti elő a kérdést. Azt már közölte a „Nagyvárad“, hogy a miniszter a magyar gimnáziumnak a nagyváradai római kath. egyházmegye által való szervezését nem engedélyezte.

Kisajátították a feketegyörösi Nadányi-birtokot is

A megyei agrárbizottság tárgyalása.

A megyei agrárbizottság Filipescu táblabíró elnökletével legutóbbi ülésén tárgyalta a feketegyörösi Nadányi-birtok kisajátításának ügyét.

Nadányi Miklós 700 holdas birtokából a tenkei járási bizottság 500 holdat meg hagyott tekintettel arra, hogy Nadányi akadémiát végzett és maga vezeti a gazdaságát. A járási bizottság határozatát megelégedették a parasztok és az agrár-tanácsos.

A megyei bizottság tárgyalásán dr Triff a tulajdonos nevében kérte az elsőfoku bizottság határozatának helybenhagyását tekintettel arra, hogy azt teljesen a törvény intenciói szerint hozták meg. A megyei bizottság azonban a meghagyott 500 holdból még 300 holdat kisajátított azon a címen, hogy a

faluban több nagybirtok nincsen és a parasztság igényeit ki kell elégíteni.

Ugyancsak Feketegyörösi Nadányi Margit 120 holdas birtokát, mint távollevőt kisajátította a járási agrárbizottság. De ebből 30 holdnyi területre Govrik Irén, férjezett Kiss Zoltánnak haszonélvezeti joga van.

A járási bizottság határozatát a tulajdonos megelégedett. A képviselője eladta, hogy nem távollevő a tulajdonos, kérte a birtok mentesítését.

A megyei bizottság a törvény 8. §-ának A) pontja alapján sajátította ki a birtokot, tekintettel arra, hogy tíz éve bérbe volt adva és mindössze 30 holdat hagyott meg.

Berettyókirályiban Szathmáry-Király Andor 436 holdas birtokából 38 holdat sajátított ki. A járási bizottság azonban rossz helyen utalta ki a birtokot, azért a megyei bizottság most újból utasította, hogy a 36 hold földet az elsőrendű szántóból utalják ki.

Ne vegyen addig női ruhát,

blouzt, alját, pongyolt és leányka ruhát, míg meg nem győződik arról, hogy a legjutányosabban a HEVESI „Párisi divatruházban“, Strada Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utea) lehet vásárolni.

Angol-francia zophirokból

urti fehérneműek

méret után

Róth M. Mloda

cégnök, Mária királyné-tér

8. sz.

Telefon 184.

Habig kalap ujdonságok

Ifj. Erdős Albert

uri divat osztályán a legolcsóbbak.

Rákóczi-ut 7.

Telefon 634.

BUTOR

U
T
O
R

különlegességeink
minden kivitelben
ÉRKEZTEK

Wallerstei Ferenc utóda

DANIBERG

és **WALDNER**

Nic. Jorga (Zöldfa)-u. 19.

Alapítva 1861-ben

uri fehérnemű

angol francia különleges anyagból
méret szerint készü

Hollós

uridivat üzletében

Telefon 10-45. — Saját varroda.

Antiszemita diákok memorandumuma a királyhoz

Bukarestből jelentik: Cuza tanár hivatás, az antiszemita diákok tegnap este nagygyűlést tartottak, amelyen Zelea Codreanu volt néppárti képviselő fia felolvasta az intranzigens diákoknak a királyhoz intézett memorandumát. A memorandum lényege: követelik a parlament feloszlását, új választások kiírását és a zsidó kérdésben a legradikálisabb intézkedéseket.

Tiltakozó táviratot menesztettek Anghelescu dr közoktatásügyi miniszterhez, akitől követelik: mondjon le arról a tervéről, hogy az egyetem falai közé katonaságot vezényeljen.

A diákok követelik, hogy gyűléseiket az egyetemen, professzoraik jelenlétében tarthassák és leghatározottabban kijelentik, hogy nem hajlandók résztvenni az előadásokon, még azokon sem, amelyek a zsidók nem jelennek meg. A diákok bejelentik, hogy május 1-én kedden bármilyen lesz is a helyzet, az egyetem delegátusainak bukaresti kongresszusa kiáltványt intéz az országhoz és felsorolja abban a diákság legvégső követeléseit.

Ma kezdődik az adókivetés

Hol jelennek meg a bizottságok?

A mai szép május elsején megkezdődik az új adókivetés. Régebben konfiskáció néven ismert összeírás előzte meg az adókivetést, ma az adókivető bizottság személyesen megy ki az adózóhoz, akitől beszedi okmányait, a bérleti szerződést, a feleség házassági anyakönyvi kivonatát, a betudható tartozásokról szóló kötelezvényeket, telekkönyvi végzéseket s mindazon okmányokat, amelyekkel az adózó igazolni kíván fennálló terhes kötelezettségeket vagy tartozásokat. A bizottságnak át lehet adni az adóbevallási ívet annak, aki még nem adott be valómást. Aki azonban ekkor se ad deklarációt, arra bírságot vet a bizottság s adójának kétszeresével bünteti, emellett a betudható kedvezményekre elveszti igényét. A bizottságok az összegyűjtött adatokat s okmányokat a pénzügyigazgatóságra viszik, ahol a kivetést délutánonként elkészítik.

A bizottságok reggel 8 órakor jelennek meg a körletben s délután 1 óráig végzik munkájukat. Minden utcában az utolsó háznál kezdődik az adókivetés s a bizottságok befele mennek, a város középpontja felé. A hat bizottság a következő utcákban kezdi meg ma működését:

I. bizottság, elnöke Szilvássy István főtanácsos, adózók kiküldöttjei: Chira Sándor és Tokaji Mihály, a kereskedelmi és iparkamara kiküldöttjei: Mónus Sándor és Badar Béni. Kezdi a Kolozsvári-utca végén.

II. bizottság, e. Rácz Ferenc főtanácsos, a. k.: Báthory László és Schwartz Izidor, k. és i. k. k.: Mihály Pál, Cser János. Kezdi a Rulikovszky uton.

III. bizottság, e. Szilágyi Dénes tanácsos, a. k.: Serban Pavel és Czegléd Jermiás, k. és i. k. k.: Vlár Rigoston és Tátray Sándor. Kezdi az Aradi-ut végén.

IV. bizottság, e. Zitzmann József tanácsos, a. k.: Blaha István és dr. Rocsin Teodor, k. és i. k. k.: Kelen Béla és Buday Pál. Kezdi a Petőfi-utca végén.

V. bizottság, e. Bihary Lajos tanácsos, a. k.: dr. Fornéth Miklós és dr. Halász Márton, k. és i. k. k.: Mezey János és Sztarill Ferenc.

VI. bizottság, e. Tóth László tanácsos, a. k.: Gerő Ármán és Gerő László, a. és i. k. k.: Reismann Mór és Keztyüs János. Kezdi a Füzes-utca végén.

A tanítói oklevelek újabb nostrifikálása

A napokban hírt adtunk egy közoktatásügyi miniszteri rendeletről, amely a tanítóknak újabb román nyelvű vizsgáztatásáról szól. A cikkre egy vidéki tanító Nostrificált aláírással lapunk útján kérte, hogy rendezzenek egy újabb tanfolyamot, ahol tökéletesíthessék nyelvtudásukat. Meg vagyunk győződve, hogy tökéletesen nem bírja a tanítóság zöme a román nyelvet, de tökéletes tudást nem is lehet elsajátítani az alatt a rövid idő alatt, ami rendelkezésükre állott. De így is tudtak annyit, hogy a vizsgán megállották helyüket. Most ismét levelet kaptunk ebben a kérdésben egy tanítótól s a levélben logikus okfejtéssel tiltakozik az újabb vizsgáztatás ellen s jogosan kéri oklevelük nostrifikálását. A levélben egyébként a következőket mondja:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy a napokban megjelent n. b. lapjában egy „Nostrificált” aláírással cikkhez én is elmondjam a magam és még több vidéki kartársam véleményét.

1920. év vakációjában volt rendezve a magyar ajku tanároknak és tanítóknak egy kötelező tanfolyam Oradea-Maren a leányliceumban, Vostinár Pál igazgató ur vezetése alatt, melyet végig hallgatva s ennek befejezése után 6-os turnusokban levizsgálva a kötelező öt tantárgyból, kaptunk egy igazolványt, melynek alapján az igazgató ur állítása szerint, az oklevelünket nostrificálni kellett volna. Azonban ez nem történt meg. A következő évben Bukarestbe s más városokba kellett menni ugyancsak kötelező tanfolyamra, melyre el is mentünk s amelyből azonban nem lett semmi s két heti ott tartózkodás után, elköltve egy csomó pénzt, hazajöttünk.

Majd megjelent a közoktatásügyi miniszter urnak egy rendelete, mely elrendelte az oklevél nostrifikálását, azoknak is, akik az előbbi kötelező tanfolyamon már levizsgáztak. A vizsgáztatás ugyancsak a leánygimnáziumban történt a tankerületi főigazgató ur jelenlétében, Vostinár Pál igazgató ur vezetése alatt az előírt öt tantárgyból. A vizsgáztatás díja, ha jól emlékszem, 110 lei volt fejenként, mely összeget előre kellett befizetni. Aki jó sikerrel kiállotta a vizsgát — igaz, hogy sok elbukott, vagy javítóra utasított, annak az „Eredeti oklevél” hátára — másolatot nem fogadtak el — reá vezették románul, hogy a miniszter urnak 9000—1922. VI. sz. rendelete folytán a román nyelvből; irodalomból, román földrajzból, román történelemből és román alkotmánytanból mi-

lyen eredménnyel levizsgázott, ennél fogva oklevél az 1879. XVIII. t. c. 2. § alapján nostrificálva van.

Ha az oklevél nostrificálva van, akkor ez nyeres erővel kell, hogy birjon hazánk területén újabb nostrificálásra nem volt érvényes, akkor a fennálló törvények szerint nem lett volna szabad reá vezetni az eredeti oklevélre, sőt még hiteles solatára sem. S ha az nem volt érvényes, köv zéskép a többi sem lesz érvényes, szóval minden évben nostrificálhatunk, míg állásban leszünk.

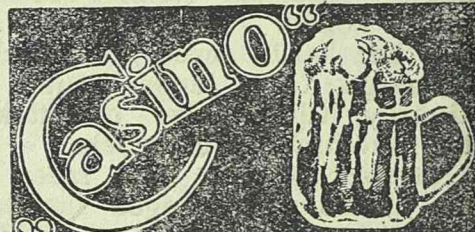
Ezúton kérjük a tankerületi főigazgató urat, tinár Pál s a többi illetékes urakat, hogy saját írásukkal és a „Comisia de Echivalare” pecsét ellátott nostrificált oklevélnek az érvényét a min ter urnál szerezzék meg. Ezen válasz közléséért ad gadjá a tekintetes szerkesztő ur legmélyebb hód tom s emellett saját megjegyzéseit is jó szív tadjuk. Ugyancsak „Nostrificált.”

Veszek sárgarezet

bronzot, angol önt, horganyt, alumíniumot. Salamon öntő, Kolozsvári-utca 33. sz.

LUCULLUS

csemege és likör külön gességei a legjobbak

TEMESVÁRI SÖR

külön klasszist képvisel

Harisnyák, keztyűk, sweaterek

és mindenféle kötött áruk a legolcsóbbak a HÓFEHÉRKE ÁRUHÁZBAN, Nagyvárad, Sas-palota.

Nyoma sincs a nagymosásnak,
Teljesen megtakarítja a fát;
Ha MYTHOS mosószappannal
Ebédfőzés közben főzi ki a ruhát!

Kapható minden fűszerüzletben és drogeriában

TUNGSRAMP

A legjobb villanykörte Mindenütt kapható

Ki a véletlenek találkoznak

Eg érdekes árverés a városnál

Érdekes árverési jelenet játszódott Nagyvárad város gazdasági hivatalában. A város hirdetési oszlopait, ill. a hirdetési jogot adta bérbe a gazdasági tanács. Ezért a bérletért már régóta a harc, sőt egy ízben már bérbe is adta Kálmán és Szirmai-cégnek. A bérbeadást megfélebbítették, mert az igazságos, árverés nélkül adták a prefektus meg is semmisítette a bérletet, s most történt meg az új árverés. Tizenkét órákor kezdették felbontani az ajánlatokat. Simonca dr. főügyész is jelen volt az ajánlatok felbontásánál. A komoly ajánlattevők idegesen körülvették az asztalt. Első ajánlattevő „Könyvkereskedő-cég” 20.000 levi évi bérrel. N. Gheorgescu 6000 levi.

Után jön egy komoly ajánlat, — a főügyész. A Kálmán és Szirmai-cég 33.716 levi ajánl fel, de kaucaió 5000 leies betétkönyvet tesz le, sőt, mint a kötelező tizszázalékot. Után bonyolódni az érdekes ügy. Után 10.000 levi ajánl. Bogdán csak 7 ezret.

A szobában a hangulat vidámabb. Jelenlevő Kálmán Lajos már majdnem abban, hogy ő kapta meg a bérletet a főügyész úr lehüti.

Után most jön a legjobb ajánlat — a főügyész. Felbontják az utolsó borítékot. Után 51 ezer levi ajánl évi bérnek. Után anos megdöbbenés. Nagyszerű! Után megjósolta!

Után az árverésnek. Dinu Aurél kapta a bérletet.

A főügyész megjegyzi:

Után, ravaszak voltak ezek a Kálmán és Szirmai-cég. Után harminchétezer levi ajánlanak és harminchétezer levi megfelelő kauciót adnak.

Után kezd világosabb lenni az ügy. Után Dinu miért éppen 51 ezer levi

Után Lajos határozottan állítja, hogy látta azt, hogy ő ötezer levi tett le és ezért jött egy ezer levi jobb ajánlat.

Után ki van zárva, — mondja Dinu. Után miért éppen 51 ezer levi ajánl? Után megálmodtam az éjszaka.

Után ugyan válasz, ami előtt meg kell

Után megálmodta — az más! Akkor

Után lát hozzá senki.

Után bizonyos, hogy csak a véletlen

Után találkoztak. Véletlen volt, hogy meg

Után kié lesz a legmagasabb ajánlat?

Után hogy a Kálmán 5 ezer leies kaucaiót

Után egy 5100 leies kauciót adtak be

Után perc múlva. Egyetlen komoly alap,

Után bizonyítani lehet az álmot, a Dinu

Után fontos az, — mondja Jónás gazdasági

Után tanácsos, — hogy a város jól járt!

Után megaga van!

Után emberek ugyan azt mondják,

Után majd az, aki bérbevette a hirdetési

Után jogot, kérheti a térdíjak felemelését.

Után kapcsolatban a város által megállapított

Után anyban fogják emelni a bérletet.

Után az a pont, ahol a bérlő előnyök

Után lát.

Után hirdetési jogot a város mindenestül

Után bérbe adta. Ez a factum.

Után megjötték a márkáért vásárolt liszt

Után modellek. Nagy választék, „Rita”

Után szon. Alexandri (Teleki) utca 24.

Egyházuk földjén erőszakoskodnak a püspöki-i parasztok

Mosolygó, kövér termőföld terpeszkedik Biharpüspöki nyugati szélén, az utolsó faluszéli háztól az állomásig: a református egyház, iskola, templom fundamentuma. Száznegyvennégy katasztrális hold jövedelméből papot, iskolát, templomot, kántort s az iskolában öt tanerőt tart el ez a föld.

Ezenkilencszáztizennyolcban vetettek szemet először a „papföldre” a község földnélküli parasztjai. Akkor a váradi vörös rendbiztos kiűzent a papnak, át ne merjen adni egy talpalattnyit se az egyháza földjéből, mert erkölcsi testületet száznegyvennégy hold akkor is megilletett. Ötvennégy holdat az agrártörvény szerint sem lehetne kiszorítani az egyház alól. Öt tanerő után 80, a kántor után 8, lelkész után 32, templomfenntartás céljaira 10, iskolafenntartásra 5, összesen százharmincöt hold az új törvény értelmében is meghagyandó volna a püspöki református közösség birtokában. A kisajátítás során ezzel szemben a törvényt úgy magyarázták, hogy mert az iskola tanerői közül kettő nő, őket a tanítónként előírt tizenhat hold nem illeti meg. Ez alapon az elsőfokú agrárbizottság úgy döntött, hogy majd harminckét holdért valahol a Fácánosban kárpótolják a püspöki ref. egyházat, míg a másodfokú döntés kártalanítás nélkül írta elő a földek elvétele. A reformátusok megfélebbítették a másodfokú határozatot, mind a mellett körülbelül keresztet vehetnek földjeikre. A még nem végérvényes határozatra támaszkodva ugyanis a püspöki földigénylők mérnökökkel az egyház távollétében földparcelláztatták a birtokot s ez alkalommal a mérnök mellékesen még annál is többet parcellázott, mint amennyi föld felosztására a másodfokú döntés vonatkozott.

Eddig a pontig az egyház hallgatag maradt. Nehány hete aztán a földigénylő parasztok tovább mozdultak. A felparcellázott földeken, amiken már sarjadzik papjuk tavaszi vetése, nagy buzgalommal hozzáláttak apró sárkúpac házak építéséhez. Arra hivatkozva, hogy a földet az állam már nekik adta, terjedelmes holdakon egyszerűen kiásták a pap vetését s helyette krumplit raktak új birtokaikba.

Az önhatalmussággal szemben az egyházmegye főügyésze az ügyészségnél büntető vádi feljelentést tett s ezzel a földért folyó küzdelem olyan stádiumba jutott, hogy ma vagy holnap a csendőrség közbelépésével fogják meggátolni a püspökiek további erőszakoskodásait. Hogy, hogy nem a földhöz jutott földmivelők is neszét vették, hogy a hivatalos apparátus szembehelyezkedik velük s ma már maguk között is elkecseregetten tárgyalják, hogy valaki valahol elhamarkodta a dolgukat.

A „Nagyvárad” munkatársa a helyszínen tájékozódott az izgatott földhözjutottak hangulatáról. Intelligens, de ravaszkodó férfi gyanakszik ránk sunyi szemével a kellemetlen kérdések miatt.

— Kérem bennünket az állam helyezett birtokunkba — mondja. — A többivel mi nem törődünk; jogunk van hozzá, hogy itt felépítsük a házainkat. Gramma agrártanácsos úr multkoriban járt kinn; ő mondta, hogy a földet elfoglalhatjuk.

— Igen ám, de az agrártanácsos úr szigorúan megtiltotta, hogy a vetésekhez nyuljanak.

— Csak az őszi vetést tiltotta; a taszaszt azt mondta, ki lehet lökni.

Kissé valószínűtlenül hangzik így. A pap, Balajthy tiszteletes úr úgy tudja, hogy

az agrártanácsos nagyon is föl volt habosrodva, amikor értesült róla, hogyan értelmezik Püspökiben az agrárreformot. Ő mondta, hogy csendőroket kell küldeni az erőszakosokra, mert hiszen az agrártörvény szerint is a bevetett terület csak lehatárolás után vehető birtokba.

Érdekes különben, hogy a földhöz jutottak között sokan akadnak, akiknek igényét társaik sem ismerik el. Sok olyan akad, akinek ma is van telke, háza. A ház födelét földosztás előtt sajátkezüleg lebontotta, hogy telekhez jusson. Egy másik paraszt a földosztást megelőzőleg vásárolt birtokot, de az átírást addig nem vezettette keresztül, míg a felosztott földből előbb mint birtoktalan földmives ki nem kapta a magáét. Egyik presbiter úr szintén nem szégyelt a lehangosabb követelők közé állni Arra a kérdésünkre mit gondolnak, hogy fogja az egyház fenntartani az iskolát, ha a földet alóla kisajátítják, cinikus vállvonogatás a felelet:

— Nem kell féltetni az iskolát. Átvesszi az állam s adóban kirója a fenntartást. Meg fogjuk fizetni úgy is.

Az iskola-fenntartás azért is problémát okoz, mert a tehetősebb lakosság, mely eddig a szegényebbek ingyen iskoláztatását magasabb egyházi adójával fedezte, egyáltalán nem hajlandó a kisajátítás által beállott helyzetben továbbra is vállalni a multbeli megterhelhetetést.

— Ha a földigénylők — mondják — nem sürgették volna az egyházi földek kisajátítását, akkor is hozzájuthattak volna az egyenértékű telkekhez. Esetleg — mint az agrártörvény erre módot is ad — Püspökinek Nagyvárad felé eső községi és magánbirtokait vonhatták volna első sorban kisajátítás alá. A természetes fejlődés, a községnek Nagyváraddal fenntartott intenzív forgalma is inkább ilyen irányú települést kívánt volna meg.

— Nem volt-e valaki, akinek érdekében állt, hogy éppen az egyházi földeken s mentől hamarabb vigyék keresztül a kisajátítást.

A püspökiek egy Szabó Károly nevű embert emlegetnek. Szabó benn van a „delegációban”, mely az igénylők közt a földosztás tervét előkészíti. Hangos, nagy száju ember. A száznegyven püspöki földigénylő közül, aki nem tud Szabó Károly jószágainak korpával, miegymással kedvében járni — vetik szemére — az kipotytyan az igényelt földből.

Az egyház és a földéhes nép között kiéleződött ellentétéről aligha volna szó, ha ez az ember nem kerül a kisajátításba befolyó bizalmi férfiak közé. Valamit sürgősen tenniük kellene a hatóságoknak, mert jogai védelmében az egyház s elkecseregetésében száznegyven püspöki földigénylő között ma olyan éles nézeteltérés áll fenn, ami könnyen komolyabb bajok okozójává válhatik.

NAGY TAVASZI VÁSÁR!

férfi öltöny-

SZÖVETEK BEN

a szolid olcsó árakról elismert

SZÉKELY

posztó áruházában, Str. Avram I. (Kossuth-u.) 5.

Bel- és külföldi különlegességek, valamint sötét-kék kosztüm és öltöny szövetek nagyban és kicsinybeni olcsó elárúsítása.

Gergely Gyula úri szabósága

Ferdinánd király
Rákóczi-ut 55 szám

BJDONSÁGOK

1923. MÁJUS

5

szombaton, a Kath. Körben

Burlán

opera árla estélye.

Jegyek a Muscában.

Május elseje

Mindig dátum volt és mindig dátum. Jelenti az élet reinkarnációját, a borbélyok, a napos mezőket s a romantika szerelmeseinek bódító orgonaszékén, kert padok a kék és tiszta éryel ragyogó holdvilág alatt. Az ifjú pezsdülő erejét jelenti május és jelenti munka komoly harmóniáját, mely szolidaritás egységgé kovácsolódott évtizedek során, hogy vörös betűjével odaszólt az ünnepek egyeteméhez május 1. szimbólumaként a munka megbecsülését.

Letagadni felesleges is, hiába való is: május 1. ma már több mint egy következő naptári évforduló.

Ezt a dátumot egy tetszetősebb, újradetűtő élet utáni sóvár vágyakozás választja szimbólumául, mely emlékeztet nem a vérre, amelyet századok nyomorusága szorított ki, hanem a vérre, mely egyformán kering mindnyájunk ereiben.

Valaha míg egy áhitatos szekta áhítatos volt május 1., ma internacionális erejű, hogy aránylag kis idő folyamán bevezetett törvényévé vált majd mindegyik államnak, a munka szolidaritás tisztelete gerjeszt ma félelmet, de erősíti az egyre növekedő tábor, mely egy teljesebb, jobb és őszintébb emberi élet fölépítése után áhitozik.

* **LAPUNK** legközelebbi száma a május elsejei munkás-ünnep miatt csütörtökön, a rendes időben jelenik meg.

* **Táblabíróból** — ügyvéd. Biharvári egye jogászvilágának régi, érdemes és megbecsülésben állott tagja: Horváth József dr. táblabíró, volt magyarországi járásbíró, aki megvált bírói állásától és Magyarországon ügyvédi irodát nyitott.

* **Májusi istentiszteletek.** Az olasziai mai katolikus plebánia-templomban megkezdődnek a májusi esti ájtatosságok. Minden vasárnap kiváló művészek adnak egyházi énekeket, Vasárnap Burlán Károly ad elő régi egyházi énekeket, a következő vasárnap Kelmay Ilona és Vajda László van műsoron, azután Marcus István és Marcus Rita szerepelnek egyházi énekekkel.

* **A görög katolikusok is misézhetnek a minoriták rendházában.** Kolozsvárról jelentik: Szombaton délután 5 órakor kötötték meg a Minorita rendház és a görög katolikus egyház nevében azt a szerződést, amely szerint a rend római generálisának hozzájárulásával a rendház templomában a görög katolikusok is misézhetnek. A szerződést Ceisz Gilbert minorita apát és Porub görög katolikus lelkész

kész írták alá. A tegnapi napon már meg is tartották az első misét.

* **Egyetértés—Bihorul 1:0 (1:0.)** Egyetértés—Haggibor mérkőzés helyett vasárnap délután a Bihorullal mérkőzött az egyetértés. A Haggibor nem jöhetett át, mert Károly trónörökös Kolozsvárra érkezett s az összes egyesületek, így a Haggibor is, a díszfelvonuláson vett részt. A közönség így is szívesen nézte végig a mindvégig érdekes meccset. A Bihorul szívesen védekezett, az Egyetértés pedig hevesen küzdött, hogy minél több bajnoki pontot szerezhessen. A gólt a Bihorul védelmének hibájából Micsinai lövi, nagyobb eredményt nem tudott elérni egyik fél sem.

* **A Nagyváradi és Bihar megyei Kereskedők Szakcsoport** elnöksége felhívja a szakcsoport tagjait, hogy május hó 1-én, délután kirándulást rendez a Püspökfürdőbe, külön e célra bérelt autón, indulás 2 órakor, 3 órakor és 4 órakor, az autót a Sas kávéház előtt várja a kirándulók. Kérjük a tagokat, hogy családjaikat feltétlenül hozzák magukkal. Élelem és italról mindenki gondoskodjon. Kellemes szórakozásról gondoskodva lesz. Elnökség.

* **Milyen kulcs alapján fizetik a víz és csatornázási díjakat.** Felhívjuk szövetségünk tagjait arra, hogy a folyó évi május hó 1-től kezdődőleg a víz- és a csatornázási díjak a következő felszámítások szerint fizetendők, és ugyanígy szedendők be, és pedig a vízdíj kulcsai: 500 lei bérösszege alatt 4 százalék; 501 leitől 1000 leig 5 százalék; 1001 leitől 1500 leig 6 százalék; 1501 től 2500 leig 7 százalék, 2501 leien felüli bérösszeg után 10 százalék. Ezek szerint tehát a százalékokban megszabott vízdíjak még ez időszereint változást nem szenvedtek, ellenben az évenként fizetendő vízdíjak a következőkben emelkedtek, és pedig a fürdőszoba berendezés után 200 lei, az angol closet, vagy pissoir után 80 lei, a külön csapok után 40 lei vízdíj fizetendő évenként. A csatornázási járulék az eddigi díj kétszeresében, vagyis a nyers ház bér 8 %-ában lett megállapítva. A nagyváradi háztulajdonosok szövetsége képviselőiben: Dr. Lazar Aurél elnök, Dr. Lengyel Zsigmond titkár.

* **Összeomlott egy budapesti ház.** Budapesten beomlott a Rózsa-utca 109. számú földszintes ház, mely Schulz Lipót rézműves tulajdona. Az utcai front a mezejezettől a pincéig beomlott. Schultz felesége és 52 éves szakácsnéja a beomlott padozat alatt a pincehelyiségbe zuhantak. Mindketten csak kisebb horzsolásokat szenvedtek. Emberéletben nem esett kár.

* **A Poliklinika tüdőbeteg osztálya** (a volt tüdő-dispensaire) 1923. május 1-től Str. Alexandrii 42. (Teleki-u.) szám alól a Bunyitay-ligetben levő Poliklinikára helyezték át, ahol a rendelés az eddigi rendes időben d. u. 4—6-ig lesz. A többi osztályon a rendelés a következő időben lesz megtartva: a) A vereniás osztályon d. e. 8-tól 10 óráig; b) nőgyógyászat d. e. 10-től 11 óráig; c) Gyermek-gyógyászat d. e. 11-től 1 óráig. Igazgatóság: Dr. Ioan Matei, medicus.

* **Gyászrovat.** Aberle Ottó nyugvasuti főszertárnok életének 65-ik. boldog házasságának 33-ik évében elhunyt. Temetése ma, kedden délelőtt 10 órakor megy végbe Bunyitay-liget-utca 12. sz. gyászház-tól. Gyászolják bánatos özvegye szül. Várady Teréz, fia dr. Aberle Pál, testvére Aberle Paula, valamint számos rokonai.

Májor Józsefné, szül. Szabó Teréz 28 éves korában elhunyt. Temetése ma, kedden délután 5 órakor megy végbe Réta-utca 21. sz. gyászház-tól.

Arnóczy Jánosné szül. Kovács Mária 32 éves korában elhunyt. Temetése ma, kedden délután 2 órakor megy végbe Málom-utca 31. sz. gyászház-tól.

Horváth Gergely 14 éves korában elhunyt. Temetése ma, kedden délután 2 órakor megy végbe a közpórház-ból.

* **Két milliárdos tüzkár Budapesten.** Budapestről jelentik: A Bohn-féle tégla-gyár szárító helyisége teljesen leégett. A kár 2 milliárd korona.

* **Dr. Popa György lett a közjegyzői kamara új elnöke.** A nagyváradi közjegyzői kamara vasárnap tartotta közgyűlését dr. Buna János elnöke alatt. A közgyűlés hódoló táviratot intézett a királyhoz és az igazságügy-miniszterhez, majd megvitatották az évi jelentésnek ama részeit, amelyben az egyes igazságügyi rendeletekkel és törvényekkel foglalkoztak. Ezután a tisztújításra került a sor. Elnökké egyhangulag dr. Popa Györgyöt választották meg. A választmány tagjai: dr. Buna János, dr. Popovics György, dr. Moldován János, dr. Papp Cornél. Pótagok: dr. Haragus és dr. Stettner. Dr. Popa György indítványára Buna Jánost örökös elnöknek választották.

* **A csatornázási díj emelése ellen.** A város a csatornázási díjat legutóbb fel-emelte. Kőszeghy József főmérnök erre vonatkozólag már ki is adta a hivatalos értesítést. A polgárság, miután így az emelés hétszeres, mert hiszen az emelkedő ház-bérek után amúgy is automatické emelkedik a csatornázási díj. A lakbér-lők most 200 aláírással ellátott beadvánnyal fordulnak a tanács-hoz s tekintettel a nyomasztó gazdasági viszonyokra, kérik a tanácsot, hogy az indokolatlan emelést helyezze hatályon kívül.

* **Május elsején nem jelennek meg a lapok Budapesten.** Budapestről jelentik: A budapesti lapok a májusi 1-jei munkaszünetre való tekintettel nem jelennek meg. Farkas István képviselő a szociáldemokraták titkára kijelentette, hogy az idén május 1-én a szociáldemokraták csak munkaszünetet tartanak, mivel a rendőrség a gyülekezést és felvonulást betiltotta.

* **Orvosi hír.** Dr. Lichtenegger szabadságáról visszatérve, újból átvette a Poliklinika női osztályát. Magánrendeléseit csakis női betegeknek Lukács György utca 2. szám alatt megkezdte. Rendel. d. u. 3—5-ig.

* **Nagy lopás a magyar államvasutaknál.** Budapestről jelentik: A magyar államvasutaknál nagyszabású házvizsgálat volt. A nyugati pályaudvarról sok vagon szén hiányzott. A lefolytatott vizsgálati anyagot áttették a rendőrségre, ahol megindították a nyomozást, mely kiderítette, hogy az utalványokkal visszaélések történtek a szénosztályon. Két gyanúsított tisztviselő beismerte manipulációit. A pályaudvar szertárfőnökét is letartóztatták.

* **A kolozsvári Ipartestület gyűlésének akadályai.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Ipartestület hosszú idő után vasárnap tartotta évi közgyűlését. A közgyűlést el kellett halasztani május 6-ra, mivel az ülés folyamán a kirendelt iparhatósági biztos felszólította a román iparosokat, hogy mivel nem respektálják óhajukat az előjáróság választásánál, vonuljanak ki az üléstől. Így az ülést nem tarthatták meg. (Rador.)

* **Álarcos rablók kifosztottak egy vingai bankot.** Aradról jelentik: Vakmerő rablótámadás történt a közel fekvő Vinga községben. Nyolc fölfegyverezett férfi behatolt éjjel a Vingai Takarékpénztár épü-

arisnyákat, koztyúket, Jumper pamutokat, férfi és női
ívat cikkeköt, rövidárúkat, esőernyőket,
riást választókban és a legolesóbban csakis:

Blum

ernyő és divatárúháza

Köröspart, Emléktér 2. szám szerezhetho.

letébe, Tamás Antal szolgát és feleségét összekötötték és a bank kulcsának átadására kényszerítették. A fölfeszített Wertheim-szekrényből 49.000 leit vittek el.

* Darvas harisnyái a legjobbak.

* **Román nyelv** elsajátítására 6 hónapos tanfolyam nyílt meg heti 3 órával, amelyre bárki beiratkozhatik, nők és gyermekek külön csoportokba. Társalgási nyelv kizárólag román. A tanfolyamot Chira tanár vezeti. Beiratkozni lehet Goldberger Lajos úrnál (str. Alexandru-Teleki-u. 16.) Telefon 30.

* Rövidárúk Fischernél a Sas-passagiban.

* **Feledi Sándor** ingatlanforgalmi ügynök, lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16—27. Található otthon, délelőtt 10 óráig, délután 12-től fél 3-ig.

* **Ma is a nagysikerű „Szobafogság”** című Tábori bohózat kerül színre a Bonbonnierben. Rothbarht igazgató szerződési körútra indult és több attrakciót kötött le, kik a legközelebbi premieren debütálnak. Itt említjük meg, hogy Nádassy Károly a népszerű komikus bucsujátéka május 4-én, szombaton este lesz.

* **Filmriport.** Fejlődő filmkultúránk legerősebb bizonyítéka a legújabb megjelenő filmlap, a „Filmriport” első száma élénk és változatos tartalmu. A film társadalmat alakító befolyásáról találunk elmélyülő cikkeket. Könyvű és szemléletes tárcák, interjúk, a legújabb külföldi filmesemények, egy rendkívül érdekes pályázat teszi a lapot vonzóvá. Az Adorján Péter és Pántos Béla szerkesztésében megjelenő filmriportot minden valószínűség szerint hamar megkedveli a közönség. A filmriport egyelőre havonként kétszer, ősztől pedig hetenként jelenik meg.

* **Pesti női divat** modelleket hoztam magammal, mely után a legkényesebb izlésnek is olcsó árban készítek ruhát és kosztümöt Pártosné Erdős Márta, Baross-utca 2. szám.

* Divat-jumperek Darvasnál.

* **Jegyváltás** a menetjegyirodában egész nap, előre is, bármely vonathoz.

* OLLA gummi a favorit.

* Sockerlik Fischernél a Sas-passagiban.

* **Siessen a „Hattyu Áruházba”** Sas-passage, ott még kap gyermek trikókat és gyermek sokerlit a legjobb minőségben, teljesen a múlt évi árakhoz. Női harisnyát óriási választékban, minden létező divat színben és minden árhoz — olcsóbban — mint bárhol. Jumper selyem és pamut minden színben. Női és férfi fehérnemű legolcsóbb forrása. Legelegánsabb férfi sokni óriási választékban. Odol szájviz nagyban és kicsinybeni eladása. 500 lei vásárlásnál minden vevő ezer márka készpénzt kap.

* **Ma már mindenki tudja, hogy a legszebb női kalapok és kalapdiszkek legolcsóbban Hevesi „Párisi divatáruházában” Zöldfa-utca szerezhetők be.**

* **Mosdáshoz, fürdéshez** minden jóízű ember Brázy kölni-vizet használ, mert pompás, decens illata folytán rendkívül népszerű, éppen ezért mindenütt kapható.

* **Fürdő megnyitás.** A Püspök gyógyfürdő összes fürdői, szállodái és éttermei folyó hó 28-ától, azaz szombattól a nagyközönség rendelkezésére áll. Püspök gyógyfürdő igazgatósága.

* **Győződjön meg!** hogy a Chennici lerakatban Szalárdi-utca 9., bejárat az Alapi-utcán a legjobb divat férfi, női és gyermek-harisnyákat gyári árban vásárolhat özv. Kertészné.

* **Hajnal és Rózsa** vászon áruháza Nagy Sándor-utca 1. Különösen hölgyek figyelmébe ajánlja kelengye, vászon, batiszt, sifon, opálbatiszt és grenadin különlegességeit, nagy paplan-raktár, áthúzást vállalunk. Szakszerű és előzékeny kiszolgálás.

* Legolcsóbban Fischernél vásárolhat.

* Szabókellékek Fischernél a Sas-passagiban.

* **Szépséghibáit** tökéletesen eltávolíthatja archajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg utónyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében Bémer-tér 3. I. emelet.

* **Legújabb modellek kaphatók.** Női szalmakalapok és férfi kalapok átfarmálását legújabb modellek után, saját műhelyünkben készítjük. Moskovits Etelka, Szilágyi Dezső-utca 6. szám.

* Harisnyák Fischernél a Sas-passagiban.

* **Megjöttek a márkáért vásárolt lisre és tagál modellek.** Nagy választék, „Rita” kalapszalón. Alexandri (Teleki) utca 24.

* **Aradra csukot** autó naponta indul Cukor garage, színház mögött. Telefon 1601.

* **Szabók és kereskedőknek** különösen fontos érdekük meggyőződni arról, hogy SZÉKELY Kossuth-utca 5. szám alatti posztóáruház olcsó engros árai szövetekben és bélésárúkbán, a legkisebb vételnél is tetemes megtakarítást jelent.

* **A legjobb reklam** minden cégnek, ha vevőit elsőrendű áruval és szolid, olcsó árban szolgálja ki. Ezen elv helyességének eklatáns bizonyítéka azon tény, hogy ma már a vevők egymásnak a legőszintebben ajánlják, mint egyik, a legszolidabb és megbízhatóbb céget, SZÉKELY posztóáruházát, Kossuth-utca 5. szám.

* **Vászonárúk, ing-zefirek, ing-rájak, panamák, mosóárúk, bélésárúk, bevásárlásainál** nézze meg a Körösparti Áruház óriási választékát, ahol az árak még békéből elismert olcsók. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* **Kabát, kosztüm és ruhaszövet** bevásárlásainál saját érdekében nézze meg a Körösparti Áruház szövet-tömegét, melyhez hasonló választékot csakis fővárosi áruházakban találhat. Árai utólérhetetlen olcsók. Tisztviselőknek árkedvezmény.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, április 30. Nyitás: Berlin 186, Newyork 551 fél, London 2554. Páris 3735, Milanó 2710, Prága 1637 fél, Budapest 0.10, Bécs 0.0077 egynegyed.

Bukarest, április 30. Zárlat. Devizák: Páris 1420, London 972, Newyork 210, Milanó 1040, Zürich 3840, Prága 625, Bécs 30 fél, Berlin 73, Budapest 4.

Valuták: Márka 100—125, font 980—985, frank 1420—1430, svájci 39 fél—40, lira 1010—1020, dinár 217—221, osztrák 30—30 fél, magyar 4—4 egynegyed, szokol 615—620.

Budapest, április 30. Zárlat. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: London 24.025—24.625, Páris 350—360, Newyork 5185—5335. A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, április 30. Zárlat: Berlin 0.186, Amsterdam 215'45, Newyork 551 fél, London 2556 fél, Páris 3720, Milanó 2710, Prága 1637 fél, Budapest 0.10 egynegyed, Belgrád 569, Varsó 00.117, Bécs 0.0077 egy-negyed.

A budapesti értékpapírpiacl záratai: Magy. Hit. 43.000, Osztr. Hit. 14.800. Angol Magy. 6650, Leszám. 8250, Magy.-Olasz 2900, Hazaib. 10.800, Salgó 177.000, Rima murányi 27.150, Közuti 6300, Déliv. 17.750, Államv. 102.500, Ingatlan 30.000, Hermes 2600, Forgalmib. 49.000, Keresk. 4700, Ált. Tak. 13.000, Hazai Tak. 62.000, Borsod-Misk. 15.750, Concordia 12.100, Bud. Gözm. 48.000, Gizella gözm. 9400, Hungária 19.500, Beocsini 130.000, Szászvári 62.500, Kohó 99.000, Drasche 40.000, Magnezit 295.000, Köszén 336.000, Urikány 195.000, Adria 85.000, Atlantica 20.500, Levante 110.000, Tröszt 22.250, Csáky 9725, Fegyver 250.000

Ganz-D. 1.925.000, Ganz-Vill. 263, Lang 41.500, Lipták 5000, Schlick 28, Baróti 3150, Izzó 84.000, Guttmann 28, Klotild 17.500, Cukor 470.000, Öst. 56.000, Gummig. 30.000, Magy. V. ut 28.000, M.-Vás. petr. 11.750, Nasici 165, Neuschloss 2300, Ofa 45.000, Olaj 2000, Szalóvinai fa 6800, Teudloff 17.750, Egyfa 1925, Wörner 7000, Zabolai 21.000, Keres. Hit. 90.000, Schuller 10.750, Papirpar 100, Malomsoky 2750, Rézbányai 9500, Vikt. 36.500, Ocean 8650, Pálfalvy 19.000, Lóburg 18.000, Glóbus 55.000, Danica 17, Belvárosi 4600, Györffy 19.000, F. 26.000, Borsodi szén 35.000, Mútráya 58.000, Karton 29.70.

LEGUJABB

Tartanak a cseh—magyar határtárgyalások

Budapest, április 30. Hernádparkból jelentik, a cseh határról, hogy tegnap a magyar-cseh bizottságok kölcsönös megállapodás után, megállapították, hogy a határincidens. Az incidens helye a 325-ös számú magassági pont közelében fekszik, hat kilométerre Hidasnémeti községtől nyugatnak, Him cseh szlovák községtől pedig délre.

A bizottság mindkét részről megállapította az eset szereplőit, majd újabb tárgyalásokra vonult vissza. Ez a tanácskozás nagyon hosszúra nyúlt. Többször nézeteltérések merültek fel a két bizottság között, úgy hogy ma, többszöri különült tárgyalás után a csehek és magyarok újból találkozni fognak. Hidasnémeti áramlása a forgalom tíz napja szünetel.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd d. u.: Fi-Fi, mérsékelt helyárrakkal, 6 órai kezdettel.

Kedd este: Román előadás.

Szerda d. u.: Új rokon, mérsékelt helyárrakkal, 5 órai kezdettel.

Szerda este: Román előadás.

Csütörtök: Bajadér, ujdonság hatodszor A) let 100. sz. premier helyárrakkal.

Péntek: Bajadér, ujdonság 7-szer, B) bérlet szám premier helyárrakkal.

— Ma és holnap, szerdán este a román társulatja vendégszereplését a színházban és így ezeken a napokon a magyar színház csak délután tart előadásokat.

— **Fi-Fi.** Kedden délután fél 4 órai kezdéssel nagysikerű francia operettet, a Fi-Fit játsszák Kovács Kató, Erényi Böske, Gróf Laci, Békési, Perényi Stoll.

— **Új rokon.** Szerdán délután 5 órai kezdéssel Csathó Kálmán nagysikerű darabját, az Új rokon műsorra az igazgatóság. A főszerepeket Jóska Polgár, Körösi, Kecskés, Benes, Kiss Gyuláné, Gágy, Kiss Gyula, Tóth Elek, Radó, Stoll, Kornai Horváth Marietta, Gálfi játsszák.

— **Bajadér.** Kálmán Imre nagyhatású operett már világsikerré nőtte ki magát. Berlinben, Bécsben, Budapesten, Hamburgban, Newyorkban és Londonban is meghódította a közönséget ez a gyönyörű operett, amelynek nagyváradi fényes előadása is, mely világváros színpadával felveheti a versenyt. Csodaszép zenéjű operett főszerepeit nálunk Kovács Kató, Pintér Böske, Tolnai, Gróf Laci, Perényi, Erényi és Stoll játsszák, míg a táncokba Horváth Marietta és Pattantyus aratják legszebb sikerüket. A Bajadér csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap este kerül előadásra a fentebbi szereposztásban, zenekart Szatmári karnagy vezényli.

— **Délutáni előadások.** Szombaton délután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal Zihrer kitűnő operettje, a Svihákok kerül előadásra a főszerepekben Pintér Böske, Kovács Kató, Erényi, Kecskés, Daka, Perényi, Békési, Madas, Harsányi, Stoll, Gálfi, Kornai, Bereng és Pattantyussal.

Élet a halálban

Regény.

Írta: Bónyi Adorján.

nyomban hozzá fogatott a házak le-
ntáához, a palánkok kidöntéséhez:
vegyen nagy sikot, egyetlen szép domb-
al kell csinálni legelőször is az egész-
llyel, virággal, gyepkel kertet vará-
ol az egészet! S villákkal teleszőrni,
szürü és kedves kerti kázzakkal, ame-
kln négy-öt család ellakhatik.

I fognak élni az ő munkásai! Itt, va-
enyien, ingyen, bizonyos munkaév
n minden lakás azé a munkásé lesz,
hne lakik, itt, a közelben, kertben,
széghen, tisztaságban és nyugalomban
csndben és kulturában. Külön fürdő-
z, külön olvasóval, külön zeneterem-
ülön iskolával, külön mosodával, kü-
nzival: az ő munkásai, a Csákány-
mmunkásai!

Ily esztendeig a gyár azért dolgozik
de egy esztendeig minden haszon a
rost táplálja, szépíti és teremti.
ene szólt, az elégedettség muzsikája,
erre gondolt.

mindennap pár percre megnézte,
kan a kertvárosban a munka hogyan
Egyelőre a rombolás munkája.
senki se tudta, mit akar. És senki sem
mit akar.

ongrádiéknál naponta csak pár per-
tött, néhány szót váltottak, inkább
nézte Terézt, percekig, derűlten, elé-
en. A lány sem kedvesebb, sem
bb nem volt hozzá, hideg maradt,
ködő és bizonyos mértékben titokza-
léha hosszan, szórakozottan nézett rá
nyra, mintha nyomban valami na-
nagy és érdekes dolgot akarna mon-
de végül mindig hallgatott...

gyszer csak Csákány valami nyugta-
t dolgot fedezett fel a gyár körül.
elé, amikor a munkások közönlöttek
ukon, mindig néhány idegen ácsorgót
az utcán, veszedelmes és kellemetlen
kat, akik elvegyültek a kitóduló tö-
en és aztán eltűntek, azzal együtt.

it akarnak az ő munkásaitól ezek a
tépü idegenek?
ztán egy délelőtt valami halavány
t kapott erre a kérdésre. Egy fiatal
ásával találkozott az udvaron. Jól is-
t ezt a legényt, a földalatti vasutaknál
eosztva, nagyon jó, pontos, tisztes
és szorgalmas munkása volt. Tódor-
ívták.

Ódor kissé tévovázva ballagott a sí-
tőzt és hol füttyörészett, hol rezes és
hangon valami bamba kis nótát gaj-
tott. Csákány megállott és úgy nézte,
a ember részeg!

vek óta nem látott a munkaidőben a
ásai közt részeg embert.
Ódor elment mellette s foghegyről
bkött valami köszönésfélet.

Csákányban fellobbant a tisztesség és
istaság és a szeretet haragja. Ritkán
audott, de ilyenkor aztán egy elefánt
ent eltipró dühe szállotta meg.

Ódor tovább ment és alig pár lépésre
dott és csaknem orrára esett a sínek
z. A részeg embernek ez a jámbor su-
a hirtelen más vágányra terelte Csá-
an haragját.

elnevetett és utána vetette magát a
éynek. Utólérte, belekarolt a karjába.
Ódor ránézett. A mámor fátyola mögött
alai ellenséges fény lappangott a szemé-
en.

— Mi tetszik? — kérdezte gyanakod-
s kiakarta szabadítani a karját.
De Csákány vasmarokkal fogta.

— Semmi fiacskám — mondta szeli-
— Valamit kérdezni akarok tőled. Va-

... na majd meglátjuk.

S mentek együtt. Épp a vizitorony irá-

Rendelés tudja már,
hogy leggyorsabban
inténi el
átvevését és vizumát
Kolearvart, Braşov-
ban és Bukarestben
DEUTSCH és FIA
tutárlrodája
Palace (volt Pan-
nonia) kávéház.

Perzsa

szőnyegek

gyári szőnyegek min-
den nagyságban, hen-
csertakarók, függönyök
hálószobák nagy vá-
lasztékban. Wertheim-
kaszák minden nagy-
ságban, leszállított árak
mellett.

Beck

és Benjamin

Sirada Cogalniceanu
(Várady Za.-u.) 11. sz.
TELEFON 17-03. SZ.

nyába, amely a maga szakadatlan kis víz-
zuhatagait halk zenével eresztette a talap-
zat hatalmas kömedencéjébe. Ebben a me-
dencében csendesen hullámozott a víz. Csá-
kány egyenesen arrafelé vette kettőjük
utját.

A medence körbefutó párkánya mel-
lett haladtak.

— Édes fiam — mondta ekkor Csá-
kány barátságosan — részegen bajos dol-
gozni. Itt pedig dolgozni kell.

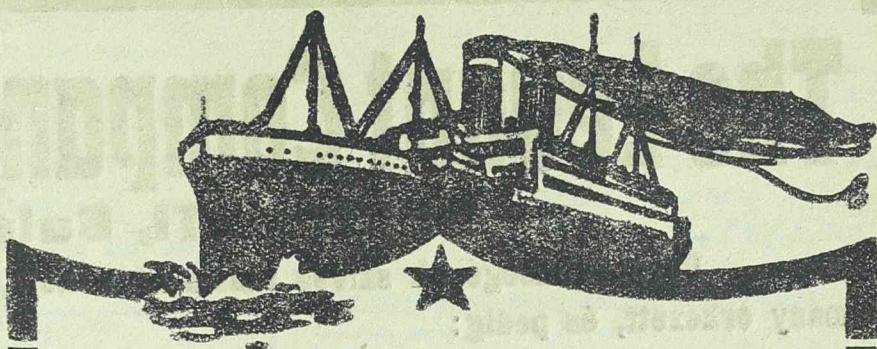
Kihuzta karját a legény karjából, hir-
telen galléron ragadta és villámgyorsan,
rettentő és acélos erejével, félkézzel fel-
markolta és átdobta a kőpárkányon, nya-
kig bele a vízbe.

(Folyt. köv.)

MOZI

— „Légy a feleségem!“ — Dorian-film-
színház. Eddig csak a színházban mulat-
tunk a kitűnő francia vígjátékokon, de
most a mozi ezen a téren is legyőzi a szín-
padot. Max Linder és társai annyi bájjal,
annyi ötletességgel fűszerezik az ötfelvo-
násos vígjátékot, hogy folytonos kacagás
között, hihetetlen gyorsasággal telik el a
két órás előadás. A nagyszerű filmkomédia
ma először látható a Dorian-filmszínház-
ban.

— Odette Marchall, egy férjes asz-
szony bűnei az Apollóban. Grandiozus,
modern társadalmi drámát mutat ma be
az Apolló. A miniszter feleségéről van szó
ebben a megszerkesztett francia drámá-
ban, aki szereti az urát, de megcsalja — az
ura érdekében. E lelki folyamatot érzékel-
tet a részleteiben csodálatos dráma, mely-
nek főszerepében Emmy Lynnt, a legna-
gyobb filmművésznőt látja a közönség a
férfi szerepe pedig R. Joubé kezében van,
aki l'accuse főszereplője volt s diadalra
vitte a nagy világfilmet. Az Odette Mar-
chall keddtől péntekig kerül előadásra.

BREMEN-AMERIKA

között leggyorsabb és legkényelmesebb közlekedés az
United States Lines amerikai kormányhajóival:

„George Washington“ „America“
„President Roosevelt“ „President Harding“
stb.

Előnyös alkalom teherszállításra.

Hajójegy, pénz és amerikai okmányokat, valamint a vi-
zumot illetőleg díjtalan felvilágosítással szolgál a ro-
mániai vezérképvislet

UNITED STATES LINES

(AMERIKAI ÁLLAMI VONALAK)

„MERCUR“ OSCAR GRÜNBERG

BUCURESTI, CALEA MOSILOR 51.

Főek Temesvár, Hunyady-u. (Str. Vasile Alex) 8. Körben prospektusi és hajóútja szűk, 250

Szalonna I-a 3/100-as

Disznózsír

szavatolt tiszta, legolcsóbb napl
árakban és a legszolidabb ki-
szolgálás mellett beszerezhető

ACZÉL SÁNDOR

szalonna és disznózsír kereskedőnél,
Oradea-Mare, Deák Ferenc-utca 5. sz.
Telefon 9-76. Eladás csak nagyban.

Olcsó villamos csillárok

világítási és csengő berendezések,
átalakítások, fémcsiszolás, 1 — 1/2
wattos égők a legolcsóbban-beszerezhetők

S T E R N

Szent János-utca 20.

Telefon 556

The Levant Company (Roumania) Limited

BUCURESTI, Bulevardul Elisabeta 6.

Vevőközönségének szíves tudomására adja, hogy a nyári szezonokból nagy szállításmány érkezett, és pedig:

Nanszuk-batiszlok
Perkálok
Zefírek
Drilek

Festőkendők
Karltonok
Fejkendők
Puplínok

Pikék
Színes grenadinok
Mosó delinek
Cretonok

Színes szatínok
Kazsmirok
Női gyapju szerzők
Gabardinok

Sifonok minden szélességben, fularok 100 cm. 80 cm., férfi szövetek, crépe marocain, crépe marlette, fekete duchesse bélészeknek.

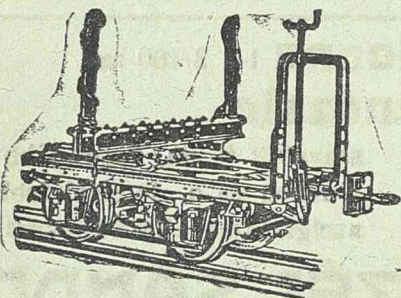
Igen kedvező árak!

Nagy választék szabókellékekben
Eladás csak nagyban

„FERROSZAAL“

BUKAREST — BERLIN — HÁGA

Képviselője: Ursziny Pál mérnök iroda
ORADEA-MARE, Strada Postei 21. szám.

Sinek, erdei truck-kocsi, billenő kocsi, kerék-kitérő, apró anyag és Henschel-lokomotív.

Vas, betonvas, tartók, bádoglemezek, csövek, drótkötél stb.

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal.

ELVALLALOK

mindennemű felső ruha

TISZTITAST

ugyszintén ruhafestést

BORGOS SÁMUEL

Román Jutakereskedelmi Részvénytársaság

Telefon 20—20.
Sürgőnycim: Tarpaulin.

TIMISOARA

Bul. Berthelot 21.
(Kossuth L. utca)

Mindennemű jutaszövet és **zsák** gyári lerakata.

A világhírű

Dreher-Haggenmacher

villágos és dupla maláta

SÖR

poharanként és palackolva mindenütt kapható.

632

Kérjünk DREHER sört!

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál
a leggyorsabban elintéz

Dijmentes felvilágosítást nyújt

Román fordítást azonnal elintéz

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám
Vármegyeháza mellett.

„FRONTIERA“

KERESKEDELMI ES IPARBANK R.-T.
Calea Regale Ferdinand 3

Deviza átutalásokra autorizált bank.

Deviza átutalásokat pontosan és legelőnyösebben eszközöl.

Idegen pénzeket vesz és elad.

Deviza osztály telefon számai: 520 és 541

Uzinele de fer si Dementile din Rest'a Societate
Resiczei Vasgyarak és Uradalmak

Hirdetmény.

Tekintettel társaságunk felmutató részvényeinek névre szóló részvényeire leendő átváltoztatására, amelyet az 1923. február hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlés által megszavazott új alapszabályok tartalmaznak, — valamint megfigyelve a Magyar Kereskedelmi és Iparbank Rt. 1923. évi március hó 27-én 593. sz. jegyzőkönyvének, mely a „Monetarisztika” című hivatalos lap 5. számában 1923. évi április hó 6-án lett közzételve, — a társaság vezérigazgatósága ezennel megkérte a részvényes urakat, hogy a birtokukban lévő részvényeket 1923. május hó 10-ig lebejuttassák és beiktatás céljából bemutassák.

A részvények a társaság irodáiban Bukarestben (Strada Povernei 2. sz. a.) naponta délelőtt fél tiztől fél egy óráig rendelkezésre állnak.

Azon részvényesek, kiknek részvényeik külföldön vannak, a birtokukban lévő részvények egy jegyzékét fogják két példányban beküldeni, amelybe minden egyes részvény száma bevezethető lesz. A jegyzék példányai le fog bélyegkeztetni és a részvényesnek vissza fog küldetni.

A részvények, vagy fentemlített jegyzékek lebejegyzése után bármennyű adósságot a részvényeseknek csak azon módzatok betöltésével lehet majd kifizetni, melyeket a kereskedelmi és ipari bank részvénykönyv a névre szóló részvények lebejegyzése tekintetében előír és amelyekre az igazgatósági tanács jóvá fog hagyni.

Azon részvényesek, akik a fentemlített határidőig nem fogják bemutatni részvényjegyzékeiket, elvesztik szavazati jogukat a közgyűlésen és nem fogják a részvényeseknek megfelelő osztalékokat felvenni.

A részvényes urak kötelesek lebejegyzésüknek okvetlenül bejelenteni a társaságnak, hogy a részvényesek lebejegyzését az Ipar és kereskedelem miniszterium egy kitűzött közegének felügyelete alatt történik, mely hivatalos lesz idejűleg a részvényesek nemzetiségét a fentemlített módon megállapítani.

Uzinele de fer si domenille din Rest'a Societate Anonima
Vezérigazgatósága.

Buha ólmot

keres megvételre a

Sonnenfeld Adolf nyomda

Szilágyi Dersó-utca 6. s

ZINELE DE FER SI DOMENIILE DIN RESITA
SOCIETATE ANONIMA

Részvénykibocsátási tervezet

20.000 darab névre szóló részvényről.

A „Uzinele de fer si Domeniile din Resita” részvénytársaság f. é. február 8-án rendkívüli közgyűlésében, megfigyelve a tőrtanács 593-923 számú, a „Monitorul Oficial” című hivatalos lap április hónapban 11. számában megjelent jegyzőkönyve intézkedéseinek, elhatározta, hogy alaptőkéjét 5 millió leiről, 120.000 névre szóló, egyenként 100 lei névértékű új részvénynek kibocsátása által 185 millió leire felemeli.

Ezen részvénytőke egy igen jelentékeny értékű vagyont képvisel: A társaság tulajdonosa egy több mint 100.000 ha. kiterjedésű uradalomnak, mely legnagyobb részben földvel van fedve, azonkívül vas- és szénbányáknak, nagymérvű vas- és gépiparüzemeknek, egy közlekedési hálózathoz, csatornák, függőpályák, etc. valamint szükséges anyag és árukészleteknek.

Ami a társasági tőke jövedelmezőségét megemlíti, hogy az első két üzletévi nyolcszázötven 20%-nyi osztalék az utolsó évre is biztosítva van.

A közgyűlés ezen kibocsátással meg lett bízva, feladta a 120.000 darab részvényt nyilvános útra, még pedig a következő feltételekkel: A Minisztérium fent említett jegyzőkönyvének intézkedései értelmében. A román és román intézmények aláírásai elsőbbséget fognak részesíteni azon számig, mely a többség alaptőkéjének biztosítására szükséges. A részvények felosztását az aláírási lapján egy bizottság fogja végezni, melynek kormány nevez ki és melynek tagjai a tőrtanács első elnöke, a főszámvevőség és a Nemzeti Bank kormányzója. Az aláíratlan fentartja magának azon jogot, hogy ezen bizottsággal egyetértve az aláírt részvények számát megszoríthatja.

Ezen részvénykibocsátásból 15 ezer darab részvény fenttartja a társaság romániai kasszái, valamint technikai és adminisztratív személyzete számára. Hasonlóképpen mindegyik, az uradalmakon fekvő község számára 50-50 darab részvény.

Az új részvények kibocsátási árfolyama 100 leiben lett megállapítva. A 900 lei-nyi fizetés a tartalékalaphoz fog csatoltatni.

A kibocsátási ár a következő határnapon esz befizetendő:

Az aláírás alkalmával . . . 500 Lei
1923 június hó 15-én . . . 500 „
1923 szeptember hó 15-én . . . 400 „

Az aláírás alkalmával minden egyes részvény után még 50 Lei lesz fizetendő a kibocsátási költségek fedezésére.

Amennyiben a részvényesek a befizetést a meghatározott napig nem teljesítik, érkező lépnek a törvényes alapszabály szerinti határozmányok.

Az új részvények 1923 július 1-étől kezdve kerülnek az 1923 évi üzletévi tiszta jövedelméből és így az ezen üzletévre megállapított osztalék fele részét kapják.

Az aláírási határidő folyó évi május elsejéig kitűzve és 1923 május 10-én fog lezárni.

A bankok fel lesznek jogosítva arra, hogy az esetben, ha a rendelkezésre álló részvények száma már alá lett írva a kitűzött határlejárata előtt is, további jelentkezéseket szívesen fogadjanak.

Részvények a következő bankoknál lesznek befizethetők:

Marmarosch Blank & Comp. bankház
Bucuresti.

Banca Romaneasca Bucuresti.

Banca de Credit roman Bucuresti.

Creditul Technic Bucuresti.

Banca Taraneasca Bucuresti, Banque belge
sur l'Etranger Bucuresti.

Banca Generala a terei romanesti Bucuresti.

Banca comerciala italiana si romana Bucuresti.

„Albina” institut de credit si economice Sibiu Banca Agrara S. A. Cluj, Temesvári Bank és Kereskedelmi r.-t., valamint
bankok temesvári és lugoji fiókjai.

Nagyothallók figyelmébe!

A legújabb rendszerű berlini villamos

zsebtelefonok

(Akustik készülék) nagyothallók részére kaphatók:

Németi Mór Nagyvárad, Teleki-utca 15 szám

alatti lakásán, ahol azok bárki által kipróbálhatók naponta 2-6-ig. 810

Perfect román-magyar

gép és gyorsíró

azonnal alkalmazást nyerhet. — Ajánlatok személyesen betérjesztendők a VÁROSI VILLAGMOSMŰHOZ.

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készít:

GIDÁLI MANÓ

Uri-u. 2. —: Rákóczi-ut 6.

Jómenetelű faipari vállalatához
kisebb tőkével

társat keresek

Ajánlatokat „Jó üzlet” jel-
igén a kiadóba kérek.

Ez adó: 7 szobás magánház központban
750 ezer, 5 szobás 500 ezer. Villa Kálvária-
rosban 160 ezer, Kálvária-utca 240 ezer.
Kisebb ház Halász-utca egyik 100 másik
200 ezer, Béke-utca 140 ezer, Téglavető-
utca 145 ezer és még 30 kisebb-nagyobb
ház, valamint szőlők félholdtól a város min-
den részén.

Adó: Badaga, berendezés és lakás-
sal, forgalmas helyen, nagy üzlethelyiség.

Keresünk: Házaikat Újvárosban 130
ezerig, Uri-utca környékén 150-200 ezerig.

„ARGUS” ügynőkés

Nagyvárad, Balassa-tér 3. Lukács Gy. u sarok.

Makulatura papir

15 métermázsza kilónként
8 leiért nagyban és kicsiny-
ben kapható a

Hegedüs

Hirlapirodába

Mészáros és henteseknek kiválóan alkalmas.

Nyári rózsaburgonya étkezésre és vetni való

Makói dughagyma, fokhagyma

továbbá uradalmi nemesített kerfi magvak
és vetni való krumpli kapható nagyban
és kicsinyben. Schwarcz, Strada Cuza
Voda (volt Szacsavay-utca) 11. szám alatt

824

„Reclama” No. 2946

Autók vétele és eladása

Állandó bérutók. Preciz javítóműhely. Idegen
autók garanzírozása. Telefon interurban 14 93.

„ORIENT” autogarage

TIMISOARA. Str. Vacarescu (Bem-utca) No. 36.

VEGYE TUDOMÁSUL

mindenki, hogy a Szent János-u.
32. szám alatti fűszerkereskedése-
met a mai naptól kezdve

festék és olajárakkal

bővittem ki, hol a legjobb firme-
s, lackot, mindenféle és színez festéket
tartok raktárom. — Igyekszem jó kiszol-
gálás és olcsó árakkal vevőim bizalmát
kiérdemelni.

BIRÓ ALBERT

Szent János-utca 32. sz.

Meghívó.

A Szt. László Nyomda R. T. Nagyváradon

1922. évi rendes közgyűlést

1923. évi május hó 14-ik napján d. u. 6 órakor
Nagyváradon Szilágyi Dezső-utca 5. sz. alatti helyisé-
gében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket
ezennel tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1922. üzletévről és
a zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszám-
adásról.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hovafor-
dítása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére
adandó felmentés tárgyában.
4. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagoknak
3 évre leendő megválasztása.

Nagyvárad, 1923. április 30. án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

GROZIT aszfalt és kátránytermék gyár
Timisoara, Fabrica.

Uj férfiruha üzlet!

Férfi- és fiuöltönyök. Raglánok. Felöltők.
Gumi- és bőrkabátok Sportöltönyök a leg-
olcsóbban és szép kivitelben beszerezhetők

Schwarz Adolf

cégnél Regele Ferdinánd (Rákóczi-ut) 3.

